

NovoPen Echo® Plus))

Gebruikershandleiding

Lees deze gebruikershandleiding aandachtig door voordat u uw NovoPen Echo® Plus voor insulinetoediening voor de eerste keer gebruikt

U vindt een verkorte handleiding aan het einde van deze handleiding

Inhoud

Overzicht penonderdelen
..... **Binnenkant omslag**

Inleiding ..... **Binnenkant omslag**

Belangrijke informatie **1**

Vorbereiding van de pen voor een injectie

Een insulinepatroon plaatsen 2
Als u witte en troebele insuline gebruikt 5
Een nieuwe naald bevestigen 6
Controleer **ALTIJD** de insulinetoevoer
voordat u injecteert.....8
Uw dosis instellen 10

Uw dosis injecteren..... **12**

Na uw injectie **14**

Hoe gebruikt u de geheugenfunctie

Hoe controleert u uw laatste dosis 16
Wat laat de display van de
geheugenfunctie zien 17

Hoe houdt u een persoonlijk
injectielogboek bij.....18
Hoe controleert u hoeveel insuline
er nog over is.....20

**Als u meer insuline nodig heeft
dan er over is in de patroon**..... **22**

**Hoe vervangt u een gebruikt
insulinepatroon**..... **24**

Fout-/displaymeldingen..... **26**

Melding 'Error' 26
Melding 'End' 27
Leeg display.....27

Hoe verzorgt u uw pen **28**

Onderhouden 28
Schoonmaken 28
Bewaren 29
Weggoeien.....29
Garantie 30
Technische informatie 30

Verkorte handleiding op de achterzijde

NovoPen Echo® Plus)

Pen

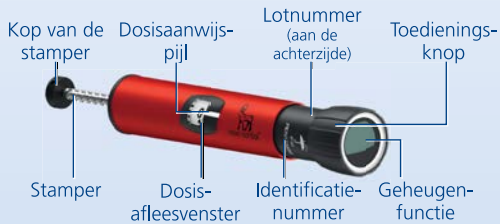
Pendop

Insuline-
venster

Insuline-
schaalverdeling

Patroonhouder

Geheugenfunctie

Aantal laatst geïnjecteerde eenheden

Tijd verstreken sinds de laatste injectie (uren:minuten:seconden)

Naald voor eenmalig gebruik (voorbeeld)

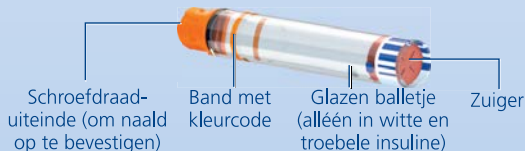
Buitenste
naaldkapje

Binnenste
naalddopje

Naald

Papieren
afdekplaatje

Insulinepatroon (Penfill® 3 ml patroon)

Schroefdraad-
uiteinde (om naald
op te bevestigen)

Band met
kleurcode

Glazen balletje
(alléén in witte en
troebele insuline)

Zuiger

Inleiding

Bedankt dat u NovoPen Echo® Plus heeft gekozen. NovoPen Echo® Plus is een herbruikbare insulinepen met een geheugenfunctie.

Uw NovoPen Echo® Plus verpakking bevat één pen, een hoes en deze gebruikershandleiding.

Lees deze handleiding aandachtig door voordat u uw pen gebruikt – zelfs als u al eerder NovoPen Echo® Plus of een vergelijkbaar toedieningssysteem van Novo Nordisk heeft gebruikt. In deze handleiding staat alles wat u moet weten over uw pen en hoe u deze moet gebruiken. NovoPen Echo® Plus is een herbruikbare injectiepen ontwikkeld voor gebruik door één persoon, waarmee diabetespatiënten zelf insuline kunnen injecteren in het kader van thuiszorg. NovoPen Echo® Plus injectiepen mag alleen worden gebruikt met compatibele producten om nauwkeurig en veilig te functioneren. De injectiepen gebruikt Penfill® 3 ml patronen met Novo Nordisk insuline en naalden voor eenmalig gebruik (apart geleverd). De injectiepen maakt het voor de gebruiker mogelijk om benodigde doses van 0,5 tot 30 eenheden in te stellen in stappen van 0,5 eenheid.

De pen heeft een geheugenfunctie die u helpt om het aantal eenheden dat u de laatste keer heeft geïnjecteerd te onthouden en de tijd die sindsdien verstreken is. De geheugenfunctie bewaart ook uw injectiegeschiedenis van de laatste drie maanden. *Zie pagina's 18-19* in de gebruikershandleiding voor meer informatie over hoe u de geheugenfunctie gebruikt om een persoonlijk injectielogboek bij te houden. U kunt dit overzetten naar, bijvoorbeeld, uw

smartphone om een persoonlijk injectielogboek bij te houden.

De pen is duurzaam. Dit betekent dat u hem kunt hergebruiken. Als de insuline in een patroon op is, kunt u deze eenvoudig vervangen door een nieuw. Als u meer dan één soort insuline gebruikt, raden we u sterk aan om voor elke soort insuline een andere NovoPen Echo® Plus te gebruiken.

De pen is verkrijgbaar in rood of blauw.

Vergeet nooit om voor elke injectie altijd de naam en kleur van de patroon te controleren om er zeker van te zijn dat deze de juiste soort insuline bevat.

Het verwisselen van uw insuline kan ernstige medische gevolgen hebben.

Daarom wordt het aanbevolen dat, als u twee soorten insuline gebruikt, u met uw zorgverlener bespreekt hoe u verwarring kunt voorkomen.

Over deze gebruikershandleiding:

In deze handleiding wordt stap voor stap beschreven hoe u uw pen moet gebruiken. Belangrijke en aanvullende informatie wordt duidelijk weergegeven door de symbolen die u hieronder ziet:

Belangrijke informatie

Besteed extra aandacht aan deze informatie omdat deze belangrijk is voor een veilig gebruik van de pen. Als u de instructies niet zorgvuldig volgt, kunt u te weinig of te veel of zelfs helemaal geen insuline toegediend krijgen.

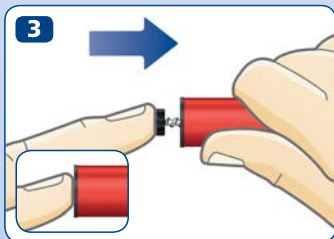
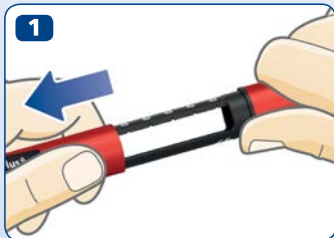
Aanvullende informatie

Belangrijke informatie

- **Gebruik NovoPen Echo® Plus niet zonder de juiste training** van uw arts of verpleegkundige. Zorg ervoor dat u vertrouwd bent met het injecteren met de pen voordat u uw behandeling ermee begint.
- **Als u blind of slechtziend bent, gebruik NovoPen Echo® Plus dan niet zonder hulp.** Vraag hulp aan een persoon met een goed gezichtsvermogen die geoefend is in het gebruik van NovoPen Echo® Plus.
- **Controleer ALTIJD de insulinetoevoer voor elke injectie.** Gebruik de pen niet als de insuline niet uit de naaldpunt vloeit als u de toevoer controleert. Als u de insulinetoevoer niet controleert, kunt u te weinig of zelfs helemaal geen insuline toegediend krijgen.
- **Als u uw pen laat vallen,** controleer dan de insulinepatroon op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon, indien nodig, door een nieuw.
- **Als u per ongeluk de pen uit elkaar draait** tussen de injecties door, is het belangrijk om de insulinetoevoer te controleren voor uw volgende injectie. Het is mogelijk dat u meerdere keren moet controleren voordat er insuline uit de naaldpunt vloeit. Als er geen insuline verschijnt, krijgt u misschien zelfs helemaal geen insuline toegediend.
- **NovoPen Echo® Plus is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® Plus, NovoFine® of NovoTwist® naalden** voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.
- **Novo Nordisk is niet verantwoordelijk** voor schade als gevolg van het gebruik van NovoPen Echo® Plus samen met andere dan bovengenoemde producten.
- **Controleer altijd de naam en de kleur van de patroon** om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Neem altijd een reservepen,** extra insuline van dezelfde soort(en) die u gebruikt en nieuwe naalden mee in geval van verlies of beschadiging.
- **Deel nooit uw pen,** insulinepatronen en naalden met andere mensen. Ze zijn alleen bestemd voor eigen gebruik.
- **Houd de pen,** insulinepatronen en naalden **altijd buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen.**
- **Draag uw pen altijd bij u.** Laat deze niet achter in een wagen of op een andere plaats waar het te warm of te koud kan worden.
- Verzorgers moeten **zeer voorzichtig zijn als ze met gebruikte naalden omgaan** om het risico op prikaccidenten en kruisbesmetting te verminderen.

2 Een insulinepatroon plaatsen

- Haal de pendop van de pen.

- Draai de patroonhouder van de pen. Leg deze aan de kant voor later.

- **De stamper kan uit uw pen steken.** Als dit het geval is, **duw deze dan volledig terug** tot hij niet verder kan.

- De stamper en de kop van de stamper kunnen loszitten en zelfstandig bewegen. Dit is normaal en heeft geen invloed op de werking van de pen.

- Neem een nieuw insulinepatroon. Houd de patroonhouder vast en laat de patroon in de pen glijden, met het **schroefdraaduiteinde eerst**, zoals weergegeven op de afbeelding. De kleur van de patroon kan afwijken van de afbeelding. Dit hangt af van de soort insuline die u gebruikt.

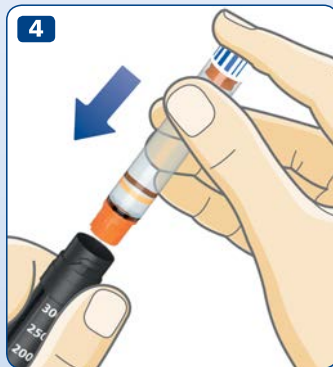

Controleer de naam en de kleur van de patroon om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

Controleer of de patroon niet beschadigd is, bijvoorbeeld barstjes heeft. Hoe u dit moet doen, kunt u nakijken **in de bijsluiters van de Penfill® 3 ml patroon die in de verpakking van de Penfill® 3 ml patroon zit.**

Controleer of de insuline eruitziet zoals die eruit hoort te zien. In de bijsluiters van de Penfill® 3 ml patroon staat hoe uw soort insuline eruit hoort te zien.

NovoPen Echo® Plus is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® Plus, NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

4

5

- Draai de patroonhouder weer op de pen, zoals afgebeeld, tot u **een klik hoort of voelt**.

Als u witte en troebele insuline gebruikt

5

Als u een insulinepatroon gebruikt met troebele insuline (witte insulinesuspensie), **meng de insuline dan altijd goed vlak vóór het injecteren**. Lees in de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon hoe u uw soort insuline moet mengen.

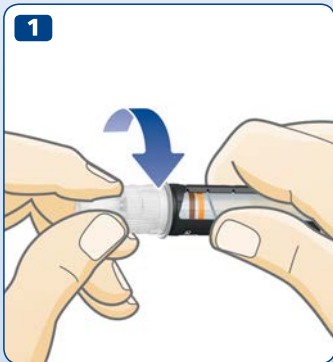
Zorg ervoor dat er voldoende ruimte in de patroon is voordat u de insuline mengt:

De zuiger moet **boven de witte lijn** van de patroonhouder zijn als u de pen vasthoudt zoals afgebeeld. Dit is nodig om er zeker van te zijn dat het glazen balletje vrij in de patroon kan bewegen om de insuline te mengen.

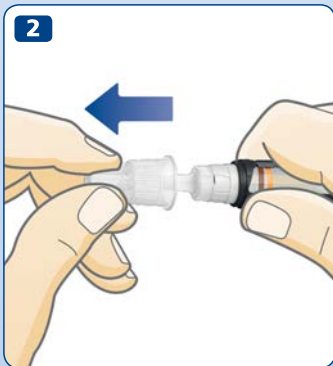
Als de zuiger lager dan de witte lijn is, vervang dan de insulinepatroon door een nieuwe, zie pagina's 24-25.

6 Een nieuwe naald bevestigen

- Neem een nieuwe naald en verwijder het papieren afdekplaatje.
- Druk de naald **recht** op de pen. **Draai de naald vast.**

- Haal het buitenste naaldkapje eraf en bewaar het. U heeft dit na de injectie nodig om de naald veilig van de pen te verwijderen.

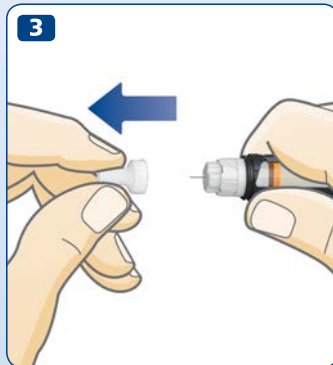

Gebruik altijd voor elke injectie een nieuwe naald. Dit vermindert het risico op verstopte naalden, besmetting, infectie en onnauwkeurige dosering.

Gebruik nooit een gebogen of beschadigde naald.

Bevestig geen nieuwe naald op uw pen vóór u klaar bent voor uw volgende injectie.

- Verwijder het binnenste naalddopje en gooi het weg.
Er kan een druppel insuline aan de naaldpunt verschijnen.
Dit is normaal, maar u moet **nog steeds de insulinetoevoer controleren**.

De naald is bedekt met een kapje en een dopje. U moet beide verwijderen. Als u vergeet beide te verwijderen, injecteert u geen insuline en kan uw bloedsuikerspiegel te hoog worden.

NovoPen Echo® Plus is ontwikkeld voor gebruik met Penfill® 3 ml patronen en NovoFine® Plus, NovoFine® of NovoTwist® naalden voor eenmalig gebruik met een maximale lengte van 8 mm.

8 Controleer **ALTIJD** de insulinetoevoer voordat u injecteert

Controleer ALTIJD de toevoer voordat u injecteert. Blijf controleren totdat er insuline uit de naaldpunt vloeit. Dit zorgt ervoor dat eventuele ruimte en luchtbelllen verwijderd worden en dat de insuline door de naald kan stromen.

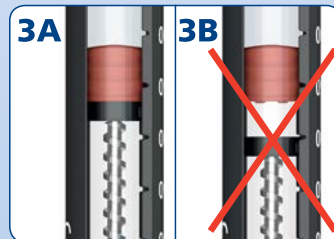
- Trek de toedieningsknop **uit**, als deze nog niet uitsteekt.
- Draai de toedieningsknop om **2 eenheden** in te stellen.

- **Druk de toedieningsknop in** totdat het dosisafleesvenster "0" weergeeft. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- Controleer of er **insuline uit de naaldpunt vloeit**.

Als er geen insuline verschijnt, herhaal de stappen 1-3 tot er insuline uit de naaldpunt vloeit.

Als er geen insuline verschijnt na verschillende pogingen, controleer dan het insulinevenster om te zien of er een ruimte is tussen de zwarte kop van de stamper en de zuiger, zie *afbeeldingen 3A en 3B*. Als u geen ruimte ziet, vervang de naald en controleer opnieuw de insulinetoevoer.

De controle van de insulinetoevoer is klaar als u insuline uit de naaldpunt ziet vloeien.

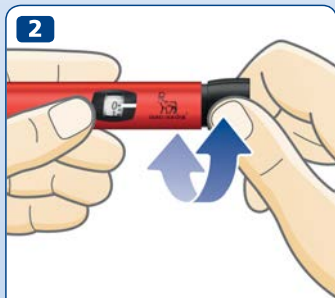

⚠️ Probeer niet te injecteren als er geen insuline verschijnt. U krijgt mogelijk geen insuline toegediend, zelfs niet als het dosisafleesvenster verandert. Dit kan leiden tot een te hoge bloedsuiker (hyperglycemie).

Als u de insulinetoevoer meerdere keren heeft gecontroleerd en er nog steeds geen insuline verschijnt, gebruik de pen dan niet.

Neem contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen.

10 Uw dosis instellen

**2,5 eenheden
ingesteld**

**12 eenheden
ingesteld**

- **Trek de toedieningsknop uit**, als deze nog niet uitsteekt.
- **Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster "0" weergeeft voordat u begint.**
De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.

- **Draai de toedieningsknop om de dosis in te stellen die u nodig heeft.** U kunt de toedieningsknop **naar voren of naar achteren** draaien.

i De toedieningsknop verandert het aantal eenheden. Alleen het dosisafleesvenster en de dosisaanwijspijl tonen het aantal eenheden dat u per dosis heeft ingesteld. U kunt maximaal 30 eenheden per dosis instellen. Halve eenheden worden als streepjes tussen de getallen weergegeven.

Kijk altijd door het insulinevenster **om er zeker van te zijn dat de insuline in uw pen eruitziet zoals het hoort**. In de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon staat hoe uw soort insuline eruit zou moeten zien.

Gebruik altijd het dosisafleesvenster en de dosisaanwijspijl om te zien hoeveel eenheden u instelt.

Gebruik de insulineschaalverdeling op de patroonhouder niet. Deze geeft alleen aan hoeveel insuline er ongeveer over is in de pen.

Tel niet het aantal klikken van de pen.

Als u een verkeerde dosis instelt en injecteert, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.

Als u meer dan 30 eenheden nodig heeft, kunt u ervoor kiezen een ander insulinetoedieningssysteem van Novo Nordisk te gebruiken met een hogere maximale dosis.

De toedieningsknop moet gemakkelijk draaien. Forceer deze niet om te draaien.

Wanneer uw pen minder dan 30 eenheden bevat, stopt het dosisafleesvenster bij het aantal eenheden dat over is. Als u meer insuline nodig heeft dan er over is in de patroon, zie *pagina's 22-23*.

12 Uw dosis injecteren

Controleer ALTIJD de toevoer voordat u injecteert

- **Controleer de naam en de kleur** van de patroon om er zeker van te zijn dat deze de soort insuline bevat die u nodig heeft. Als u de verkeerde soort insuline gebruikt, kan uw bloedsuikerspiegel te hoog of te laag worden.
- **Zorg ervoor dat u het dosisafleesvenster kunt zien.**
- **Steek de naald in uw huid** op de manier die uw arts of verpleegkundige u heeft getoond.
- **Druk de toedieningsknop in totdat** het dosisafleesvenster "0" weergeeft. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan. U kunt dan een klik horen of voelen.
- **Houd de naald in uw huid nadat** het dosisafleesvenster weer op "0" staat en **tel langzaam tot 6.** Als u de naald eerder verwijdert, kunt u een straaltje insuline uit de naaldpunt zien vloeien. In dat geval werd niet de volledige dosis toegediend en moet u vaker uw bloedsuikerspiegel controleren.

- **Verwijder de naald uit uw huid.**
- **Na de injectie** wordt de informatie over uw dosis opgeslagen in het dosisgeheugen. *Zie pagina's 16-17.*

Injecteer altijd door de toedieningsknop in te drukken. Draai deze niet.

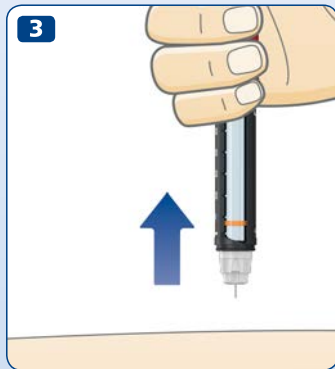
Als u de toedieningsknop draait, injecteert u **geen** insuline.

Blijf altijd naar het dosisafleesvenster kijken om te weten hoeveel eenheden u injecteert. Tel niet het aantal klikken van de pen. Het dosisafleesvenster geeft het exacte aantal eenheden aan.

Als de toedieningsknop stopt voordat het dosisafleesvenster "0" weergeeft, kan de naald verstopt zijn. Draai het dosisafleesvenster weer naar "0" en vervang de naald door een nieuwe. Controleer de insulinetoevoer en injecteer uw volledige dosis.

U kunt een druppel insuline zien aan de naaldpunt na de injectie. Dit is normaal en heeft geen invloed op uw dosis. Normaal gebruik van dit hulpmiddel **kan leiden tot reactie op de injectieplaats**. Heeft u twijfels neem dan altijd contact op met uw arts of verpleegkundige.

14 Na uw injectie

- **Verwijder onmiddellijk de naald door deze op een naaldcontainer te schroeven.**

- Als u geen naaldcontainer heeft, volg dan een eenhandige dop-op-de-naald-methode. **Leg het buitenste naaldkapje op een vlakke ondergrond en leid de naaldpunt erin** zonder de naald aan te raken.

- Raak het buitenste naaldkapje niet aan voordat het de naald bedekt.
- **Duw voorzichtig het buitenste naaldkapje helemaal op de naald**, zodra de naald bedekt is.

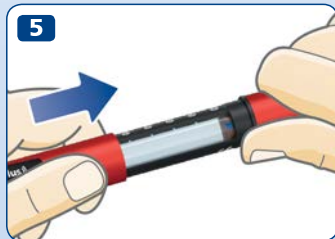

Probeer nooit het binnenste naalddopje terug op de naald te plaatsen. U zou zich kunnen prikken aan de naald.

- Houd de zwarte patroonhouder vast en draai de naald eraf. Gooi de naald voorzichtig weg volgens de instructies van uw arts of verpleegkundige.

- **Plaats** na elk gebruik **de pendop op** uw pen om de insuline tegen licht te beschermen.
- Bewaar uw pen zorgvuldig. De pen moet **buiten het zicht en bereik van anderen, vooral kinderen**, worden bewaard. Zie *pagina 29* over hoe uw pen te bewaren.

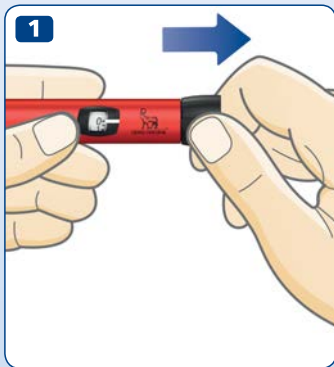

- !** **Houd altijd de zwarte patroonhouder vast als u de naald losdraait.** U zou anders de pen uit elkaar kunnen draaien. Als dit gebeurt, draai de pen weer in elkaar. Vervang de naald en controleer de insulinetoevoer voor uw volgende injectie om er zeker van te zijn dat u uw volledige dosis toegediend krijgt.

Verwijder altijd de gebruikte naald en gooi deze op veilige wijze weg, bijvoorbeeld in een naaldcontainer, volgens de instructies van uw arts of verpleegkundige.

Dit vermindert het risico op verstopte naalden, besmetting, infectie en onnauwkeurige dosering. Bewaar de pen niet met een naald erop.

16 Hoe controleert u uw laatste dosis

- Zorg ervoor dat het dosisafleesvenster op "0" staat voordat u begint. De "0" moet recht tegenover de dosisaanwijspijl staan.
- Trek de toedieningsknop uit en duw deze weer in. Draai niet aan de toedieningsknop. Druk de toedieningsknop weer in.
- **De display van de geheugenfunctie laat nu de gegevens van uw laatste dosis zien.** Na 15 seconden gaat de display uit.

i **Draai niet aan de toedieningsknop** als u uw laatste dosis controleert. Draaien en daarna indrukken zal de gegevens van uw laatste toediening overschrijven. Als u de toedieningsknop per ongeluk draait, draai deze dan eenvoudig terug naar "0" voordat u deze indrukt. Dit zal de gegevens van uw laatste toediening **niet** overschrijven.

- Aantal eenheden dat de laatste keer is geïnjecteerd.
- De verstreken tijd sinds de laatste injectie (uren:minuten:seconden).

Rechts ziet u drie voorbeelden.

- **De display van de geheugenfunctie laat alleen de informatie zien van uw laatste injectie of controle van insulinetoevoer.** Dit betekent dat wanneer u de insulinetoevoer voor een nieuwe injectie controleert, de gegevens van uw laatste injectie worden overschreven.

De geheugenfunctie in de pen bewaart uw injectiegeschiedenis van de laatste drie maanden. *Zie pagina's 18-19* over hoe u de informatie kan gebruiken om een persoonlijk injectielogboek bij te houden.

De display van de geheugenfunctie zegt u **niet** hoeveel insuline u nodig heeft voor uw volgende injectie. Als u twijfelt over hoeveel insuline u moet injecteren, controleer dan uw bloedsuikerspiegel. Anders krijgt u misschien te veel of te weinig insuline.

Als u vermoedt dat de display van de geheugenfunctie verkeerde informatie weergeeft, bijvoorbeeld als u de pen op een andere manier gebruikt heeft dan bedoeld, moet u altijd uw bloedsuikerspiegel controleren voordat u de dosis voor uw volgende injectie selecteert.

1

5,5 eenheden
geïnjecteerd
3 uur,
45 minuten
en
10 seconden
geleden

2

10 eenheden
geïnjecteerd
35 minuten
en
50 seconden
geleden

3

8,5 eenheden
geïnjecteerd,
36 uur,
45 minuten
en
18 seconden
geleden

18 Hoe houdt u een persoonlijk injectieboek bij

De geheugenfunctie in uw pen ondersteunt *near-field communication* (NFC). **Als u een smartphone, tablet, computer, bloedglucosemeter of ander apparaat heeft dat ook NFC ondersteunt**, kunt u uw injectiegeschiedenis overzetten van uw pen naar dat apparaat om een persoonlijk injectieboek bij te houden. Zorg er wel voor dat er op uw apparaat een geschikte app of andere software geïnstalleerd is die uw injectiedetails kan uitlezen en weergeven.

1 Controleer of uw apparaat NFC ondersteunt.

Controleer de gebruikershandleiding van uw apparaat om te achterhalen of NFC wordt ondersteund en waar de NFC-chip op uw apparaat is.

2 Controleer of er op uw apparaat een compatibele app of software geïnstalleerd is voor het uitlezen van uw injectiedetails.

Als er op uw apparaat geen compatibele app of software geïnstalleerd is, probeer er dan één te vinden en te downloaden of neem contact op met uw Novo Nordisk leverancier voor meer informatie.

3 Controleer uw app of andere software om te zien:

- hoe u het apparaat voorbereidt voor informatieoverdracht.
- hoe u uw injectiedetails kunt weergeven.

4 Zet uw injectiegeschiedenis over op uw apparaat

- **Houd** de geheugenfunctie van de pen recht tegen de NFC-chip op uw apparaat.
- **Wacht** terwijl de details van uw laatste injecties automatisch worden overgezet naar uw apparaat.

Uw pen heeft een uniek pen-identificatienummer (ID), die te vinden is op de toedieningsknop, zoals afgebeeld.

Wanneer u uw persoonlijk injectieboekje op uw apparaat weergeeft, wordt uw pen-ID aan uw injectiedetails gekoppeld.

Als u verschillende pennen voor verschillende soorten insuline gebruikt, controleer dan het pen-identificatienummer (ID). Het pen-ID deelt u mee van welke van uw pennen de injectiegegevens afkomstig zijn.

20 Hoe controleert u hoeveel insuline er over is

Het dosisafleesvenster kan precies aangeven hoeveel insuline er over is in de patroon als deze nog minder dan 30 eenheden bevat.

- **Draai aan de toedieningsknop** tot deze stopt.
- Controleer het dosisafleesvenster:
  - als dit "30" aangeeft: Er zijn **30 of meer eenheden** over in de patroon.
  - als dit minder dan "30" aangeeft: **Het geeft het aantal eenheden weer dat over is** in de patroon.
- Draai de toedieningsknop terug totdat het dosisafleesvenster op "0" staat.

- Gebruik de **insulineschaalverdeling** om te zien hoeveel insuline er **ongeveer** over is in de insulinepatroon.

- i** Als u meer insuline nodig heeft dan er over is in de patroon, neem dan uw volledige dosis uit een nieuw patroon, zie pagina 22.

22 Als u meer insuline nodig heeft dan er over is in de patroon

- Als u meer insuline nodig heeft dan er over is in de patroon, **neem dan uw volledige dosis uit een nieuw patroon.**
- Verwijder de naald. Draai de patroonhouder eraf en gooi de gebruikte patroon weg.
- Plaats een nieuw patroon, zie pagina's 2-4.

- Bevestig een nieuwe naald en **controleer de insulinetoevoer**, zie pagina's 6-9.

- Selecteer en injecteer uw **volledige dosis met de nieuwe patroon in**, zie pagina's 10-13.

Alleen als u geïnfomeerd bent of advies heeft gekregen van uw arts of verpleegkundige, mag u uw dosis over twee patronen verdelen.

Als u afgeleid wordt, een rekenfout maakt of vergeet om de insulinetoevoer te controleren, kunt u een eenmalige onder- of overdosering krijgen die kan leiden tot te hoge of te lage bloedsuikerspiegels.

Als u zich niet goed voelt na het verdelen van de dosis, controleer dan uw bloedsuikerspiegel en/of neem contact op met uw arts of verpleegkundige.

Als u uw dosis verdeelt:

- 1 Test de insulinetoevoer.**
- 2** Controleer exact hoeveel insuline er over is en noteer dit. Draai de toedieningsknop tot deze stopt. Het dosisafleesvenster geeft het aantal eenheden weer dat over is in de patroon.
- 3** Injecteer alle insuline die nog in de patroon zit.
- 4** Bereken hoeveel eenheden u nog nodig heeft voor uw volledige dosis.
- 5** Verwijder de gebruikte naald en patroon.
- 6** Plaats een nieuw patroon en maak deze klaar voor injectie.
- 7** Bevestig een nieuwe naald en **controleer de insulinetoevoer.**
- 8** Stel de rest van uw dosis in met de nieuwe patroon en injecteer.

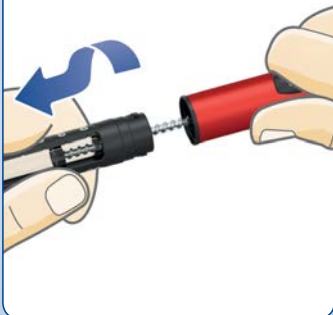
Als u uw dosis over twee injecties verdeelt, zal de geheugenfunctie alleen de informatie over de tweede injectie weergeven.

24 Hoe vervangt u een gebruikt insulinepatroon

1

2

- **Verwijder de naald** van uw pen als deze er nog op zit **en gooi deze weg**, zie pagina's 14-15.

- Draai de patroonhouder van de pen.

i Als u de patroonhouder eraf draait, steekt de stamper uit uw pen. Deze kan uit zichzelf heen en weer bewegen. Duw deze weer in zoals *beschreven op pagina 2*.

- Houd de patroonhouder schuin en **laat de patroon eruit glijden**. Gooi deze weg volgens de instructies van uw arts of verpleegkundige.
- Duw de stamper weer in. **Plaats** vervolgens **een nieuw patroon** en draai de patroonhouder er weer op. Bevestig een nieuwe naald en controleer de insulinetoevoer, zie *pagina's 6-9*.

Melding 'Error'

Laatste injectie is niet geregistreerd

Als u deze melding ziet, heeft u tijdens uw laatste injectie wel uw insuline toegediend gekregen, maar de geheugenfunctie heeft de injectie niet geregistreerd.

Wat moet u doen

De pen werkt nog steeds om insuline toe te dienen. Als u zich niet kan herinneren hoeveel en hoe lang geleden u heeft geïnjecteerd, controleer dan herhaaldelijk uw bloedsuikerspiegel voordat u meer insuline injecteert.

Normaal werkt de geheugenfunctie weer na uw volgende injectie. Indien niet, neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen.

De batterij werkt nog steeds.

Melding 'End'

De pen nadert einde gebruiksduur

De batterij is bijna leeg en de geheugenfunctie nadert het einde van de gebruiksduur.

Wat moet u doen

Neem contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kan de pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening totdat u een nieuwe heeft.

De geheugenfunctie werkt, maar nadert het einde van de gebruiksduur. Wanneer de pen het einde van de gebruiksduur bereikt, dan zal de display niets meer weergeven.

De pen gaat vier tot vijf jaar mee. *Zie pagina 30* voor informatie over de garantie.

Leeg display

De geheugenfunctie is niet actief of de batterij is leeg

De geheugenfunctie is niet geactiveerd of de batterij is leeg.

Wat moet u doen

Wees er zeker van dat de geheugenfunctie geactiveerd is. De geheugenfunctie wordt geactiveerd wanneer u voor het eerst injecteert met uw NovoPen Echo® Plus.

Mocht u uw NovoPen Echo® Plus al hebben gebruikt voor een injectie: trek aan de toedieningsknop en druk deze weer in om de gegevens te zien van uw laatste dosis. Als de display leeg blijft, is de batterij op.

Neem contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kan uw pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening tot u een nieuwe krijgt. *Zie pagina 30* voor informatie over de garantie.

28 Hoe verzorgt u uw pen

Onderhouden

- **Gebruik uw NovoPen Echo® Plus uitsluitend** zoals beschreven in deze handleiding.
- **Laat uw pen niet vallen** of stoot er niet mee tegen harde oppervlakken. Als u de pen laat vallen of als u een probleem vermoedt, controleer de insulinepatroon dan op beschadigingen, bijvoorbeeld barstjes. Vervang de patroon, indien nodig, door een nieuwe.
- **Houd de pen uit de buurt** van direct zonlicht en stel hem niet bloot aan stof, vuil, vloeistof of extreme temperaturen.
- **Probeer uw pen niet te herstellen** of uit elkaar te halen.
- Uw pen bevat een ingebouwde lithiumbatterij. Voor uw veiligheid is de batterij niet vervangbaar. Wanneer de batterij leeg is, neem dan contact op met uw leverancier voor een nieuwe pen. U kunt uw pen nog steeds gebruiken voor insulinetoediening, zonder de geheugenfunctie te gebruiken.

 De batterij heeft een levensduur van vier tot vijf jaar indien deze voor het eerst gebruikt wordt vóór de datum, die naast dit symbool op de buitenkant van de verpakking, vermeld staat.

Schoonmaken

- **Maak uw pen alleen schoon met een mild schoonmaakmiddel** op een vochtige doek.
- **Was, week of smeer de pen niet** en gebruik geen producten die bleekmiddelen bevatten zoals chloor, jodium of alcohol om uw pen schoon te maken. Hierdoor kan de pen beschadigd worden.
- Als er insuline op de buitenkant van uw pen zit, **maak deze schoon voordat het opdroogt** met een mild schoonmaakmiddel op een vochtige doek.

Droog bewaren.

Bewaren

- Met een insulinepatroon in de pen: raadpleeg de bewaarinstructies in de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon die in de verpakking van de Penfill® 3 ml patroon zit.
- Zonder insulinepatroon in de pen: bewaar uw pen bij kamertemperatuur.
- **Bewaar uw pen niet met een naald erop.**
- **Bewaar uw pen niet in de vriezer** of in de koelkast of dicht bij een koelelement.
- **Bewaar de insulinepatronen** zoals beschreven in de bijsluiter van de Penfill® 3 ml patroon. Hier vindt u ook informatie over de uiterste houdbaarheidsdatum. De uiterste houdbaarheidsdatum vermeld op de patroon is geldig voor ongebruikte patronen die in de koelkast bewaard worden. Gebruik een patroon nooit na de uiterste houdbaarheidsdatum die op de patroon of de verpakking staat.

Weggoaien

- **Gooi de pen niet weg** met het huishoudelijk afval.
- **Gooi de pen weg volgens de instructies van uw arts, verpleegkundige, apotheker of lokale overheid.** Denk aan het milieu wanneer u de pen weggooit. De pen bevat een lithiumbatterij, elektronische onderdelen en recycleerbare materialen. Zorg er ook voor de insulinepatroon en de naald te verwijderen voordat u de pen weggooit.
- Het verpakkingsmateriaal kan worden gerecycleerd.

Elektronische apparatuur als gescheiden afval weggooien.

Garantie

NovoPen Echo® Plus heeft een garantie van 3 jaar, hieronder valt ook de geheugenfunctie.

Als uw NovoPen Echo® Plus pen defect is, zal Novo Nordisk deze vervangen. Stuur de pen binnen de 3 jaar na ontvangst terug naar uw leverancier voor inspectie, samen met uw ontvangstbewijs dat u heeft gekregen toen u uw NovoPen Echo® Plus ontving.

Voor patiënten in de Europese Unie: als u tijdens het gebruik van NovoPen Echo® Plus vermoedt dat er een ernstig voorval optrad, gelieve dit te melden aan Novo Nordisk A/S en aan uw nationale overheid.

De fabrikant kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele problemen met uw NovoPen Echo® Plus als de instructies niet zijn opgevolgd.

Als u vindt dat de instructies in deze gebruikershandleiding niet correct zijn, neem dan contact op met uw leverancier om het probleem op te helderen.

Als u het LOT-nummer van de pen nodig heeft, vindt u dat op de toedieningsknop, zoals weergegeven op de afbeelding aan de binnenkant van de omslag.

NovoPen Echo®, Penfill®, NovoFine® en NovoTwist® zijn geregistreerde merknamen van Novo Nordisk A/S, Denemarken.

Het "N"-symbool is een handelsmerk of geregistreerde merknaam van NFC-forum, Inc. in de Verenigde Staten en andere landen.

Technische informatie

Novo Nordisk A/S verklaart hierbij dat de radioapparatuur type NovoPen Echo® Plus voldoet aan Richtlijn 2014/53/EU. De volledige tekst van de EU-conformiteitsverklaring is beschikbaar via de volgende website: <http://bit.ly/NovoPenEchoPlus>

NovoPen Echo® Plus voldoet aan de specificatiegrenzen voor doseernauwkeurigheid (essentiële prestatie) overeenkomstig ISO 11608-1 Penvormige injectoren voor medisch gebruik - Deel 1: Penvormige injectoren - Eisen en beproevingsmethoden.

Bewaarcondities en gebruiksvoorwaarden

Zonder een insulinepatroon in de pen:

- Temperatuur: 5°C tot 40°C
- Luchtvochtigheid: 15% RV tot 93% RV
- Luchtdruk: 700 hPa tot 1060 hPa.

Met een insulinepatroon in de pen:

Zie de instructies in de bijsluiters van Penfill® 3 ml patroon die bij de Penfill® 3 ml patroon wordt geleverd.

Werkingswijze

Continue werking.

Bescherming tegen invloeden van buitenaf

NovoPen Echo® Plus is gemarkeerd met IP50, waarbij:

- 5 aangeeft dat er bescherming is tegen schadelijke hoeveelheden stof
- 0 aangeeft dat de pen niet beschermd is tegen het indringen van vloeistoffen

Bescherming tegen elektrische schokken

Type: ME-apparaat met interne voeding.
Graad: type BF toegepast onderdeel.

Elektromagnetische compatibiliteit

Ondanks dat het ontworpen is om bescherming te bieden tegen nadelige interferentie bij gebruik in een thuisomgeving, kan NovoPen Echo® Plus radiofrequentie-energie (RF) genereren, gebruiken en uitzenden. Interferentie kan daardoor optreden onder bepaalde omstandigheden.

Uw injectie wordt niet beïnvloed door elektronica, daarom wordt de doseernauwkeurigheid niet beïnvloed door elektromagnetische verstoringen.

CE
0123

Uitgavedatum: 2021/07

© 2021
novonordisk.com

Vervaardigd door:
Novo Nordisk (China)
Pharmaceuticals Co. Ltd.
99 Nanhai Road, TEDA
300457 Tianjin, P.R.China

Voor:
Novo Nordisk A/S
Novo Allé
 DK-2880 Bagsværd, Denemarken

8-4261-72-040-2

novo nordisk®